

Toelichting op de Verordening Jeugdhulp

Algemeen

De Verordening Jeugdhulp brengt de Jeugdwet in de praktijk. In de Jeugdwet staat dat de jeugdzorg niet meer door het Rijk, maar door de gemeente wordt geregeld. Dit geldt ook voor de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Een andere verandering is dat vroeger de Jeugdwet gebaseerd was op het recht op zorg van de burgers. Nu is de Jeugdwet gebaseerd op de plicht van gemeenten om die zorg te leveren. Het Rijk voerde deze verandering ook al door voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

In principe bepaalt de gemeente welke zorg iemand krijgt en hoeveel. Wij kijken daarbij goed naar de individuele gevallen en leveren maatwerk. Deze zorg noemen wij ook wel een voorziening. Een individuele voorziening is zorg die speciaal op de jeugdige is afgestemd.

Ondanks al deze veranderingen blijft het doel van de jeugdzorg hetzelfde: jeugdigen of hun ouders krijgen de zorg die zij nodig hebben. Deze zorg versterkt de eigen kracht van de jeugdige en ondersteunt de ouders bij het oplossen van problemen en het zorgen voor hun kind.

Volgens de Jeugdwet moet de gemeenteraad in ieder geval regels opstellen over de volgende onderwerpen:

- Welke algemene of individuele voorzieningen verleent de gemeente?
  - Hoe bepaalt de gemeente welke individuele voorzieningen iemand krijgt?
  - Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de jeugdzorg die zij geven aansluit bij andere zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen?
  - Hoe wordt de hoogte van een persoonsgebonden budget vastgesteld?
  - Hoe zorgt de gemeente ervoor dat er geen misbruik gemaakt wordt van de Jeugdwet, de individuele voorzieningen of het persoonsgebonden budget?
  - Hoe worden de burgers betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet?
  - Hoe zorgt de gemeente voor een goede prijs-kwaliteitsverhouding van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering als andere organisaties die verlenen?
- Hierbij letten we op de deskundigheid van de beroepskrachten en hun arbeidsvoorwaarden.

In deze Verordening Jeugdhulp behandelen we al deze onderwerpen, behalve de manier waarop we burgers betrekken bij de uitvoering van de Jeugdwet. De gemeenteraad koos er namelijk voor om de inspraak op het terrein van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet samen te voegen in één adviesraad voor het sociale domein. Dit staat in een aparte verordening.

In de Jeugdwet staat verder dat gemeenten extra regels op mogen stellen over onderwerpen die met de Jeugdwet te maken hebben. In deze verordening staan een paar van deze extra regels. Ze maken de rechten en plichten van burgers en gemeente nog duidelijker.

Daarnaast staat in deze verordening onder welke voorwaarden het persoonsgebonden budget (pgb) gebruikt mag worden voor mantelzorg.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan voor de jeugdhulpverlening. In de Jeugdwet staat dat gemeenten verplicht zijn een beleidsplan vast te stellen. In het beleidsplan staat hoe we preventie, jeugdhulp, kinderscherming en jeugdreclassering aanpakken.

Toegang tot de jeugdhulp

Burgers kunnen op verschillende manieren toegang tot jeugdhulp krijgen.

Vrij toegankelijk

Sommige jeugdhulp is vrij toegankelijk. Dat zijn bijvoorbeeld voorzieningen als voorlichting, zelfhulpgroepen of een korte individuele training. Voor deze vormen van hulp is geen verwijzing of besluit

van de gemeente nodig. De jeugdige of zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp direct bij de jeugdhulpaanbieder melden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente

Meer complexe hulpvragen gaan via de gemeente. In overleg met de jeugdige en zijn ouders beslist de gemeente welke zorg er precies nodig is. Een deskundige van de gemeente gaat in gesprek met de jeugdige of zijn ouders. Samen bespreken zij eerst wat de jeugdige of zijn ouders zelf aan het probleem kunnen doen, eventueel met hulp van vrienden en familie. Als blijkt dat er ook professionele hulp nodig is, kijken we of vrij-toegankelijke jeugdhulp voldoende is, of dat er niet vrij-toegankelijke hulp nodig is. Wanneer de deskundige besluit dat niet vrij-toegankelijke hulp nodig is, verwijst hij de jeugdige door naar de meest geschikte jeugdhulpaanbieder.

Tijdens de contacten tussen de gemeente en de jeugdige of zijn ouders kunnen problemen ontstaan. Soms beslist de deskundige bijvoorbeeld dat een jeugdige of zijn ouders niet de hulp krijgen waar ze om vroegen. De jeugdige of zijn ouders kunnen dan bezwaar maken en in beroep gaan. Tijdens het bezwaar kijken wij (en tijdens beroep de rechtbank) of de afwijzing terecht was. Bij andere problemen schakelen we een onafhankelijk vertrouwenspersoon in. Deze ondersteunt de jeugdige en zijn ouders in de contacten met de gemeente, bijvoorbeeld door mee te gaan naar een gesprek met de deskundige. Tot slot kunnen de jeugdige of zijn ouders ook nog een klacht indienen. Bij een klachtenprocedure stellen we vast of de gemeente juist handelde. Wij behandelen klachten over jeugdzorg op dezelfde manier als andere klachten over de gemeente. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen hebben hun eigen vertrouwenspersoon en klachtenregeling.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

Jeugdhulp is volgens de Jeugdwet ook toegankelijk na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Deze verwijzing bepaalt nog niet welk soort jeugdhulp er precies nodig is. De jeugdige gaat dan langs bij een van de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft ingekocht. Vervolgens bepaalt deze jeugdhulpaanbieder welke hulp er nodig is, hoe vaak iemand moet komen en hoe lang. De jeugdhulpaanbieder moet zich bij deze beoordeling houden aan afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt. Deze afspraken gaan over de invloed van de gemeente en over hoeveel zorg er in totaal geleverd kan worden. Ook is er afgesproken hoe de artsen en de gemeente elkaar op de hoogte houden over doorverwijzing of behandeling van een jeugdige.

Met goede communicatie kan het motto '1 gezin – 1 regisseur – 1 plan' in de praktijk gebracht worden. Dat is vooral belangrijk bij gezinnen met veel verschillende problemen. Als professionals niet van elkaar weten dat zij ook bij het gezin betrokken zijn, kan er 'verkokering' optreden en werken de instanties langs elkaar heen. De jeugdhulpaanbieder moet ook rekening houden met de regels in deze verordening, bijvoorbeeld of er een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig is om bepaalde hulp te krijgen. De gemeente speelt dus niet zo'n grote rol bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. We houden wel het proces in de gaten.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting.

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de justitiële jeugdinrichting. Als de rechter een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering oplegt, is de gecertificeerde instelling verplicht om eerst met de gemeente te overleggen. Hierbij kijken we ook naar de kosten. De gemeente is verplicht om de jeugdhulp in te zetten die volgens deze partijen nodig is voor de kindbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Uitspraken van rechters moeten immers altijd uitgevoerd worden vanwege de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid. De gecertificeerde instelling moet wel de jeugdhulp inschakelen die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezagsbeëindiging uitspreekt, bepaalt hij meteen welke gecertificeerde instelling die maatregel uitvoert. Dit doet hij op basis van het verzoekschrift van de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming zet namelijk in het verzoekschrift welke gecertificeerde instelling in dit geval het meest geschikt is. De Raad voor de

Kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via Veilig Thuis (voorheen het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, AMHK)

Ten slotte vormt ook Veilig Thuis een toegang tot jeugdhulp. Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Als dat nodig is onderzoekt Veilig Thuis of er inderdaad sprake is van kindermishandeling. Zo ja, dan motiveert Veilig Thuis ouders om jeugdhulp te accepteren en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toelichting per artikel

Artikel 1. Begripsbepalingen

In de verordening legt de gemeente een aantal begrippen uit:

Voorzieningen

De begrippen 'individuele voorziening' en 'overige voorziening' leggen we uit in artikel 2. In artikel 3 staat hoe u een individuele voorziening kunt krijgen. Met 'andere voorzieningen' bedoelen we een voorziening die niet voortkomt uit de jeugdwet, maar uit maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg.

Pgb

Pgb staat voor 'persoonsgebonden budget'. Deze afkorting is zo ingeburgerd, dat we de volledige term in deze verordening niet gebruiken.

De lijst met begripsbepalingen is niet zo lang, omdat veel begrippen al in de wet worden uitgelegd. Deze wettelijke definities herhalen we niet in de verordening. Voor de duidelijkheid leggen we in deze toelichting uit wat de Jeugdwet precies bedoelt met 'jeugdige', 'ouder' en 'jeugdhulp'.

Jeugdige of zijn ouders

Als we het in de verordening hebben over jeugdigen en ouders, zeggen we meestal 'de jeugdige of zijn ouders'. Daarmee bedoelen we eigenlijk 'de jeugdige en/of zijn ouders'. Soms gaat het over een jeugdige alleen, bijvoorbeeld als de jeugdige 16 jaar of ouder is. Soms gaat het over de jeugdige met een of beide ouders, wanneer de jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar oud is. Soms gaat het alleen over de ouders, bijvoorbeeld als de jeugdige jonger is dan 12.

Ouder

De Jeugdwet bedoelt met ouder: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of iemand die geen pleegouder is, maar de jeugdige wel verzorgt en opvoedt.

Jeugdhulp

Jeugdhulp is zorg en ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders. Preventie valt niet onder jeugdhulp.

Jeugdhulp is gericht op:

- psychische problemen en stoornissen;
- psychosociale problemen;
- gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige;
- opvoedingsproblemen van de ouders;
- problemen die met adoptie te maken hebben.

De jeugdhulp is bedoeld om dit soort problemen te verminderen, stabiliseren, behandelen en op te heffen, of om er beter mee om te gaan.

Jeugdhulp kan jongeren ook helpen om zelfstandiger in het leven te staan en hun draai te vinden in de maatschappij. Het gaat dan om jongeren onder de 18 die last hebben van een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Tot slot kan lichamelijke verzorging, zoals wassen en aankleden, ook jeugdhulp zijn. Dat geldt alleen als een jeugdige dat zelf niet kan vanwege een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking. Ook hier geldt dat de jeugdige jonger moet zijn dan achttien, behalve als de jeugdhulp door een rechter is opgelegd.

Andere begrippen die belangrijk zijn voor deze verordening worden uitgelegd in de Algemene wet bestuursrecht. 'Aanvraag' staat bijvoorbeeld uitgelegd in artikel 1:3, derde lid en 'beschikking' in artikel 1:2.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

De Jeugdwet verplicht de gemeente om te regelen welke hulp we precies verlenen. Daarom staat in Artikel 2 van deze verordening een overzicht van alle verschillende vormen van jeugdhulp. Volgens de jeugdwet hebben de burgers het recht om precies te weten welke voorzieningen de gemeente aanbiedt. Wat er nou precies bedoeld wordt met 'voorziening' is lastig te omschrijven. Dat staat zelfs niet duidelijk uitgelegd in de Jeugdwet. In de toelichting op de Jeugdwet staat wel dat een voorziening algemeen en vrij toegankelijk kan zijn, of individueel. Een individuele voorziening is vaak meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. De gemeente, de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder bepalen of een jeugdige of zijn ouders een individuele voorziening echt nodig hebben.

In de Jeugdwet staat dat jeugdhulp drie kanten heeft; ondersteuning bij allerlei problemen, hulp om zelfstandiger in het leven te staan en lichamelijke verzorging. Een voorziening kan dus van alles zijn. De voorzieningen zijn niet alleen bestemd voor de jeugdige, maar ook voor ouders die hulp nodig hebben bij het oplossen van het probleem van hun kind. We zetten alle voorzieningen op een rijtje, omdat de gemeente wettelijk verplicht is de burgers goed te informeren over de voorzieningen die onder jeugdhulp vallen.

De voorzieningen zijn onderverdeeld in 'interventieniveaus'. Een laag interventieniveau is minder intensief dan een hoog interventieniveau. Dagbehandeling is een voorbeeld van intensieve zorg. Een training is lichte ondersteuning. Of een voorziening vrij toegankelijk is of niet, bepalen we door te kijken naar het interventieniveau.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

Artikel 3 beschrijft hoe u toegang tot jeugdhulp kunt krijgen. In het algemene deel van deze toelichting staat al dat de Jeugdwet vroeger gebaseerd was op het recht op zorg van de burgers. Nu is de Jeugdwet gebaseerd op de plicht van gemeenten om die zorg te leveren. Jeugdigen of hun ouders hebben wel recht op een zorgvuldige procedure. In deze verordening staat hoe we dit garanderen. Misschien lijkt de procedure wel langdradig en bureaucratisch, maar dat is zeker niet de bedoeling. Het vooronderzoek kan bijvoorbeeld langer of korter zijn, afhankelijk van de vraag. Soms is een vooronderzoek of een gesprek helemaal niet nodig. Dan besluiten we samen met de jeugdige of zijn ouders om die over te slaan. In andere gevallen zijn er juist meerdere gesprekken nodig. Wanneer de gemeente de jeugdige al kent, hoeft niet alles meer besproken te worden. Als de jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente komen, dan is een uitgebreid gesprek nodig over de jeugdige en zijn situatie.

Toch zijn een vooronderzoek en een gesprek meestal wel nodig, of die nu lang of kort zijn. Het is belangrijk de hulpvraag goed te onderzoeken, zodat we een zorgvuldige beslissing kunnen nemen. Ook andere onderdelen van de procedure, zoals de schriftelijke verslaglegging en de schriftelijke indiening van de aanvraag, zijn bedoeld om alles zorgvuldig te laten verlopen.

Eerste lid: Als een jeugdige of zijn ouders gebruik willen maken van een overige voorziening, kunnen zij hier direct naartoe. Zij hoeven zich niet eerst aan te melden bij de gemeente. Soms loopt de toegang tot

een overige voorziening wel via de gemeente, bijvoorbeeld als de hulpvraag binnenkomt via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts.

Tweede en derde lid: U krijgt alleen toegang tot een individuele voorziening na een verwijzing van de huisarts, medisch specialist of jeugdarts of na een beschikking. In artikel 9 staat hoe de gemeente bepaalt of u de individuele voorziening ook echt krijgt. Bij spoedeisende situaties geldt een uitzondering. Dan krijgt u de jeugdhulp al voordat de gemeente hierover heeft besloten. We kijken dan achteraf of de jeugdhulp terecht was, om de rechtszekerheid van de jeugdige te beschermen.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding van de hulpvraag

In artikel 4 tot en met 8 staat de procedure beschreven voor het krijgen van een individuele voorziening. We beoordelen de hulpvraag in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders. We bekijken de hele situatie en besluiten dan of u de individuele voorziening krijgt. Soms beslissen we dat u een overige voorziening krijgt in plaats van een individuele voorziening, of naast de individuele voorziening.

De gemeente is verantwoordelijk voor de inzet van de voorzieningen die nodig zijn voor jeugdhulp. In de Jeugdwet staat dat de gemeente toegang tot jeugdhulp mag geven. In de praktijk zal de gemeente niet zelf beslissen over toegang tot jeugdhulp, maar een deskundige inschakelen. Dit geldt ook voor andere onderdelen van deze verordening. Als ergens “de gemeente” of “het college” staat, kunnen wij daarvoor ook iemand anders inschakelen. Hierbij houden wij ons aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 5. Vooronderzoek

Artikel 5 zorgt ervoor dat de procedure zorgvuldig verloopt en de jeugdige en zijn ouders goed op de hoogte zijn.

Lid 1: In het eerste lid staat beschreven hoe de gemeente zich voorbereidt op het gesprek. We verzamelen eerst alle belangrijke gegevens die we al over de jeugdige en zijn ouders hebben. U hoeft dan geen onnodige vragen te beantwoorden. We kunnen dan ook meteen rekening houden met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. We houden ons hierbij aan de Jeugdwet en aan de Algemene verordening gegevensbescherming. Als we gegevens nodig hebben die beschermd zijn door privacyregels, vragen we de jeugdige of zijn ouders toestemming om deze gegevens toch te bekijken. Het hangt van de melding af hoe uitgebreid het vooronderzoek is. Uit het vooronderzoek volgt de uitnodiging voor het gesprek.

Lid 2: In de uitnodiging staat de datum, het tijdstip en de locatie van het gesprek. Soms stellen we in de uitnodiging al een aantal vragen. Soms vragen we de jeugdige of zijn ouders bepaalde papieren mee te nemen. We vragen in ieder geval om een identiteitsbewijs van de jeugdige of zijn ouders. We beoordelen ook of er sprake is van een voorliggende voorziening. Een voorliggende voorziening is een voorziening op het gebied van zorg, onderwijs of werk en inkomen die niet onder de Jeugdwet of de Wet maatschappelijke ondersteuning valt. Ook beoordelen we of de gemeente volgens de Jeugdwet verplicht is een voorziening te treffen, of niet.

Lid 3: Lid 3 is bedoeld om onnodige bureaucratie te voorkomen. Een vooronderzoek is niet nodig als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders. De jeugdige of zijn ouders moeten dan wel toestemming geven om dit dossier te gebruiken. Een gesprek over de hulpvraag van dit moment is dan nog wel nodig. Als we al op de hoogte zijn van de hulpvraag, bijvoorbeeld als u een vervolgvraag doet, is ook dit gesprek niet nodig. Wij beslissen dit in overleg met de jeugdige of zijn ouders.

Artikel 6. Gesprek

Om een zorgvuldig besluit te kunnen nemen is het belangrijk dat we alle feiten van de hulpvraag onderzoeken. Het is vooral belangrijk dat we dit samen met de jeugdige en zijn ouders onderzoeken. Om

een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen is persoonlijk contact nodig. Het is logisch om dit in de vorm van een gesprek te doen. Dit gesprek vindt plaats op een gemeentelocatie, bij het wijkteam, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige. De locatie hangt af van de omstandigheden. Soms is het voor het onderzoek nodig om meer gesprekken te voeren, omdat het soms over ingewikkelde individuele voorzieningen gaat.

In de Jeugdwet staan allerlei garanties die ervoor zorgen dat de beoordeling over een individuele voorziening deskundig gebeurt. Het gaat soms over psychiatrische behandeling, of verblijf in een 24-uursopvang. Dat zijn heftige beslissingen, waar een professional aan te pas moet komen.

In het eerste lid staat dat het gesprek zo snel mogelijk moet plaatsvinden. Hoe snel dat kan, hangt af van de situatie.

In de onderdelen a tot en met h staan de onderwerpen van het gesprek. Welke onderwerpen er precies aan bod komen, hangt af van de situatie. Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, hoeft niet alles meer besproken te worden. We zullen dan bijvoorbeeld alleen vragen of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Als een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente komen ligt dat anders. Dan moeten we eerst een totaalbeeld krijgen van de jeugdige en zijn situatie.

Onderdeel c gaat over de eigen kracht van jeugdigen en ouders. De Jeugdwet stelt voorop dat de ouders en de jeugdige allereerst zelf verantwoordelijk zijn voor het gezond en veilig opgroeien van de jeugdige. Soms kan een voorziening helpen deze eigen kracht te versterken.

Onderdeel g gaat over afstemming met andere voorzieningen die een jeugdige al krijgt. Denk aan een voorziening van de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet of passend onderwijs.

Artikel 7. Verslag

Wij schrijven een verslag van het gesprek, zodat de procedure en de dossiervorming zorgvuldig verlopen. Hoe dat verslag er precies uitziet, is niet bepaald. Dit hebben we overgenomen van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Bij het wetsvoorstel Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 staat dat de gemeente een verslag van het onderzoek aan de cliënt geeft. Met dit verslag kan de cliënt een maatwerkvoorziening aanvragen. Het verslag moet wel schriftelijk zijn. Een duidelijk verslag maakt het makkelijker voor de gemeente om een juiste beslissing te nemen over de aanvraag. Ook helpt een duidelijk verslag bij een heldere communicatie met de cliënt. De inhoud van het verslag hangt natuurlijk af van de uitkomsten van het onderzoek. Als een cliënt bijvoorbeeld tevreden is en er geen maatwerkvoorziening nodig is, kan het verslag kort blijven. Als het onderzoek ingewikkelder is, zal het verslag ook uitgebreider worden.

In het derde lid staat dat de jeugdige of zijn ouders dingen mogen toevoegen of veranderen aan het verslag. Ook hiervoor is niet bepaald hoe dat er precies uit moet zien.

Artikel 8. Aanvraag

Volgens de Jeugdwet is de gemeente verplicht om regels op te stellen over de manier waarop we bepalen of iemand een individuele voorziening krijgt. Die regels staan in deze verordening. We kiezen er voor om het traject hetzelfde te laten zijn als bij de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Dat betekent dat de procedure van jeugdhulp begint met een melding en daarna een gesprek tussen de deskundigen en de jeugdige en zijn ouders. In dat gesprek willen wij helder krijgen welke hulp er precies nodig is. Wij bespreken dan ook of het nodig is om een individuele voorziening aan te vragen, of dat we de problemen op een andere manier kunnen oplossen. Soms is een algemeen toegankelijke voorziening geschikter. Om de administratieve last te beperken is het niet nodig om voor het krijgen van een beslissing over een individuele voorziening een schriftelijke aanvraag in te dienen. We merken de melding aan als aanvraag.

Willen de jeugdige of zijn ouders toch een officiële aanvraag indienen, dan kan dat met een daarvoor bestemd aanvraagformulier.

Hoe lang duurt het om een beslissing te nemen?

In de verordening staat niet hoe lang het mag duren om een beslissing te nemen. Daarom gebruiken wij hiervoor de regels uit de Algemene wet bestuursrecht. Die wet zegt dat we een beslissing binnen acht weken moeten nemen. Als het niet binnen acht weken lukt, moeten wij dat op tijd melden aan de aanvrager. Ook moeten wij dan aangeven hoe lang het nog ongeveer gaat duren. Acht weken is het maximum. Dat betekent dat we ook binnen een paar dagen kunnen beslissen, als dat nodig is. Bij ingewikkelde gevallen hebben we vaak wat meer tijd nodig om de aanvraag zorgvuldig te onderzoeken. Soms is er bijvoorbeeld meer tijd nodig om erachter te komen wat er precies aan de hand is. Dan kan het ook langer duren om een beslissing te nemen.

Als een huisarts, medisch specialist of jeugdarts jeugdhulp voorschrijft, geldt dit artikel niet.

Artikel 9. Toetsingskader verlenen voorziening

Eerste lid: De gemeente is verantwoordelijk voor jeugdhulp. Als een jeugdige en zijn ouders last hebben van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen, of stoornissen, is de gemeente verplicht om een voorziening aanbieden. Dat noemen wij een 'compensatieplicht'. De voorziening helpt de jeugdige om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. Hierbij houden we rekening met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau. Een deskundige moet beoordelen of een jeugdige of zijn ouders een voorziening nodig hebben en welke. De deskundige gebruikt hiervoor zijn kennis over zorg. De gemeente beslist uiteindelijk zelfstandig. Soms is volledige zelfstandigheid of maatschappelijke participatie niet weggelegd voor de jeugdige of zijn ouders. In elk geval is de gemeente verplicht om haar best te doen zo veel mogelijk voor elkaar te krijgen. We passen de hulp aan aan de situatie. Wat voor de ene jongere een goede oplossing is hoeft dat voor een andere jongere niet te zijn, zelfs als hun problemen erg op elkaar lijken. Een individuele voorziening is in ieder geval niet nodig als de jeugdige en zijn ouders hun problemen zelf kunnen aanpakken. De individuele voorziening is ook niet nodig als ze het probleem met behulp van een andere maatschappelijke instelling aan kunnen pakken. Hetzelfde geldt als een overige voorziening de jeugdige voldoende kan helpen.

Soms vraagt een jeugdige de gemeente om hulp, zonder een aanvraag in te dienen. In speciale gevallen mogen wij dan toch een individuele voorziening geven. Ook dan bekijkt de gemeente of de voorziening nodig is volgens de Jeugdwet. In de Jeugdwet staat ook dat de jeugdige of zijn ouders toestemming moeten geven voor de jeugdhulp. Daarom geven wij in zulke gevallen alleen een individuele voorziening als wij die toestemming verwachten..

Tweede lid: In de Jeugdwet is geregeld dat de huisarts, medisch specialist en jeugdarts ook jeugdzorg mogen voorschrijven. Dat geldt voor de vrij-toegankelijke voorzieningen en ook voor de niet vrij-toegankelijke voorzieningen. Met een verwijfsbriefje van de arts kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder zoals een jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog. De jeugdhulpaanbieder beoordeelt dan welke jeugdhulp precies nodig is. In overleg met de jeugdige of zijn ouders bepaalt hij wat er gaat gebeuren, hoe ze het aanpakken, hoeveel hulp ze krijgen en hoe lang het gaat duren. De jeugdhulpverlener is dus degene die bepaalt hoe de voorziening eruit komt te zien. Hij baseert zijn oordeel op de richtlijnen die bij zijn vakgebied horen. In de paragraaf 'Algemene toelichting' staat hier meer over. Alleen als de jeugdhulpaanbieder de richtlijnen van zijn vakgebied niet volgt, mag de gemeente een ander besluit nemen. Toen de Tweede Kamer de Jeugdwet behandelde, spraken de politici hier uitgebreid over. Zij zeiden dat de gemeente nooit jeugdhulp mag weigeren, als dat volgens de experts nodig is. De gemeente mag nooit de plaats van een arts innemen. Alleen als de jeugdhulpaanbieder niet professioneel heeft gehandeld, kan de gemeente anders oordelen. Als de gemeente twijfelt of de jeugdhulpaanbieder professioneel heeft gehandeld, moeten we een andere expert inschakelen om het besluit te beoordelen. Die tweede expert moet goed op de hoogte zijn van alle richtlijnen binnen het vakgebied. De gemeente kan alleen bij hoge uitzondering een ander besluit nemen

dan de jeugdhulpaanbieder. Het is niet de bedoeling dat we elke keer een eigen deskundige inschakelen om de beslissing van de jeugdhulpaanbieder te beoordelen.

Artikel 10. Inhoud beschikking

Een beslissing over een individuele voorziening noemen wij de 'beschikking'. In de Algemene wet bestuursrecht staat dat u bezwaar kunt maken tegen deze beschikking.

In principe krijgen de jeugdige of zijn ouders een voorziening 'in natura'. Dat betekent dat de gemeente de jeugdhulpverlener rechtstreeks betaalt. De betaling loopt dus niet via de jeugdige of zijn ouders. De jeugdige of zijn ouders kunnen een persoonsgebonden budget (pgb) krijgen als ze dat liever willen.

In de beschikking staat in ieder geval of de jeugdige of zijn ouders een voorziening krijgen of niet. Tegen dit besluit kunt u bezwaar maken. Wij leggen uit waarom de jeugdige of zijn ouders de voorziening wel of niet krijgen. Deze uitleg is gebaseerd op het oordeel van de deskundige. De deskundige kan zijn oordeel in een ondersteuningsplan zetten; een familiegroepsplan of een individueel hulpverleningsplan. Als de gemeente haar oordeel baseert op het ondersteuningsplan, kunt u dit ondersteuningsplan gebruiken als u bezwaar maakt. Soms staan er dingen in het ondersteuningsplan die niets met de beschikking te maken hebben. Er staat bijvoorbeeld dat een ander familielid wel een voorziening krijgt. U kunt dat onderdeel van het ondersteuningsplan niet gebruiken als u bezwaar maakt.

Artikel 11. Regels pgb

De gemeente Ede is positief over het persoonsgebonden budget (pgb). Burgers kunnen dankzij het pgb zelf bepalen welke zorg ze krijgen. Niet iedereen kan dat goed zelf regelen. Daarom bespreken we met de jeugdige of zijn ouders wat geschikter is; een pgb, of zorg in natura. De Jeugdwet geeft wel een aantal regels voor het pgb. Met die regels zorgen we ervoor dat de kwaliteit van de jeugdhulp goed is. Ook zorgen de regels ervoor dat iedere jeugdige de hulp krijgt die hij nodig heeft. In deze verordening staat hoe we de hoogte van het pgb bepalen. Het kan zijn dat de gemeente ook nog andere regels heeft.

Artikel 11a. Tarief pgb

Lid 1: Het pgb betaalt 90% van het ZIN-tarief. ZIN staat voor 'zorg in natura'. Tarief is het bedrag dat de jeugdhulpverlener per uur of dag(deel) krijgt. Het ZIN-tarief is het goedkoopste bedrag waarvoor een professional de benodigde hulp kan leveren. Dit bedrag hebben we van tevoren afgesproken met de jeugdhulpverlener. We hebben gemerkt dat een lager tarief best mogelijk is. We moeten dan wel bewijzen dat de zorg goed genoeg blijft. 90% van het ZIN-tarief is genoeg om twee redenen:

- Iemand die zorg levert via een pgb heeft meestal lagere kosten, bijvoorbeeld voor huisvesting of administratie.
- Voor reguliere jeugdhulpaanbieders is in het ZIN-tarief al rekening gehouden met de tijd voor het beoordelen en aanvragen van verlengingen van jeugdhulp. Voor zorg via een pgb doet de gemeente dit zelf..

Lid 2: Familie, vrienden, of hulpverleners die minder professioneel zijn kunnen ook jeugdhulp geven. Het pgb rekent voor deze hulp € 20,- per uur. Als de jeugdige blijft logeren betalen wij € 30,- per dag. Deze bedragen zijn hoog genoeg als vrienden en familie de hulp geven.

Artikel 12. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

In de Jeugdwet staat dat de gemeente verplicht is om regels te maken over misbruik van de Jeugdwet. Wij moeten voorkomen dat mensen een individuele voorziening krijgen als ze daar geen recht op hebben. Met dit artikel zorgen we ervoor dat dezelfde regels gelden voor alle onderdelen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Wij moeten misbruik van voorzieningen en pgb's voorkomen en bestraffen. Het gaat immers om belastinggeld en daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. In hoofdstuk 8 van de Jeugdwet kunt u meer lezen over de bestrijding van misbruik van individuele voorzieningen en het pgb. Hierin staat onder andere dat de jeugdige en zijn ouders een 'inlichtingenverplichting' hebben. Dat

betekent dat een jeugdige en zijn ouders met een individuele voorziening of een pgb, verplicht zijn om de gemeente alle informatie te geven die nodig is. De gemeente gebruikt die informatie om te bepalen of de individuele voorziening of een pgb wel terecht zijn. De jeugdige en zijn ouders moeten de gemeente zo snel mogelijk op de hoogte stellen van alle situaties die invloed kunnen hebben op de individuele voorziening of het pgb. Dat moeten zij doen als de gemeente daar om vraagt, maar ook als ze zelf kunnen weten dat de informatie belangrijk is. Als zij dat niet doen, heeft dat gevolgen voor de individuele voorziening of het pgb.

Lid 2 is gebaseerd op artikel 8.1.4 van de Jeugdwet. Het verschil is dat we het hier niet alleen over het pgb hebben, maar ook over de individuele voorziening in natura.

Artikel 13. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

De gemeente laat de uitvoering van de Jeugdwet uitvoeren door jeugdhulpaanbieders. De gemeente moet wel zelf de rechten en plichten van de jeugdige en zijn ouders vaststellen. Als de gemeente jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering aan anderen overlaat, moet ze wel regels maken die ervoor zorgen dat de hulp van goede kwaliteit is en niet te duur. We houden daarbij rekening met de deskundigheid van de beroepskrachten en hun arbeidsvoorwaarden. We willen niet alleen naar de prijs kijken. Daarom staan in dit artikel een paar andere zaken waar we rekening mee houden. Als we al deze zaken beoordelen, kunnen we beter bepalen wat een redelijke prijs is voor de jeugdhulp. De jeugdhulpaanbieder moet bijvoorbeeld het personeel een loon betalen dat bij het opleidingsniveau past. Om dit te bepalen, moeten we weten wat er allemaal gedaan moet worden en welke arbeidsvoorwaarden daarbij passen. Hiermee zorgen we ervoor dat werknemers een eerlijk loon krijgen.

Artikel 14. Vertrouwenspersoon

In de Jeugdwet staat dat de gemeente ervoor moet zorgen dat jeugdigen of hun ouders terecht kunnen bij een vertrouwenspersoon. Een vertrouwenspersoon moet onafhankelijk, beschikbaar en toegankelijk zijn. De Jeugdwet is hier zo duidelijk over dat de gemeente geen aparte regels hoeft te maken. Voor de duidelijkheid hebben we de regels van de Jeugdwet in deze verordening gezet. In het Besluit Jeugdwet staat precies beschreven wat de vertrouwenspersoon moet doen en kunnen.

Artikel 15. Klachtenregeling

Dit artikel gaat over het klachtrecht van de gemeente. In de Algemene wet bestuursrecht staat dat de gemeente verplicht is goed om te gaan met alle klachten over bestuursorganen (bijvoorbeeld gemeenteraad of college) of mensen die voor de gemeente werken. In hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht staat uitgebreid beschreven hoe we klachten moeten behandelen. Ook staat er dat burgers het recht hebben om een ombudsman in te schakelen om de afhandeling van een klacht te onderzoeken. Daarom is dit artikel niet zo uitgebreid. Meestal gaat de klacht over de behandeling. De klacht komt dan terecht bij de jeugdhulpaanbieder. In artikel 4.2.1 van de Jeugdwet staat hoe u een klacht indient bij de jeugdhulpaanbieder. Als de klacht ergens anders over gaat, bijvoorbeeld over het gedrag van een gemeenteambtenaar, gebruikt u het klachtrecht van de gemeente.